Dosarul nr. 2-25522/22
2-21168558-12-2-17112022-1

**HOTĂRÂRE**
**În numele Legii**

10 martie 2023 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău /sediul Centru/
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Diana Tricolici
Grefier Vadim Bulachii

cu participarea reclamantului Nemerenco Valeriu, reprezentat de avocatul Rusu Eugen, împuternicit prin mandatul nr. 0984250 din 08 decembrie 2022, reprezentantul pârâtului Pantea Daniel, împuternicit prin procura nr. 82 din 12 august 2021, reprezentantul intervenientului accesoriu Cebotarescu Cătălina, împuternicită prin procura nr. 2-01/2-20 din 17 ianuarie 2023

examinând în ședință de judecată publică acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nemerenco Valeriu către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil

**C O N S T A T Ă :**

**Argumentele participanților la proces:**

1. La data de 16 noiembrie 2022, Nemerenco Valeriu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil.
2. În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că a activat în funcția de președinte al fostului Comitet Executiv Raional Frunze al mun. Chișinău din anul 1990 și în funcția de pretor al sectorului Buiucani mun. Chișinău, începând cu anul 1991. Prin dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 317/2-dc din 25 iulie 2018 a fost reconfirmat în funcția de pretor al sectorului Buiucani mun. Chișinău, cu statut de demnitate publică, începând cu data de 20 august 2018, pentru un mandat de 4 ani. Prin dispoziția Primarului general interimar al mun. Chișinău, Ruslan Codreanu, nr. 175-d din 14 mai 2019 s-a dispus eliberarea lui din funcția de pretor al sectorului Buiucani din data de 15 mai 2019, conform art. 22 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010

cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, art. 20 alin. (1), (4) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020 a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Nemerenco Valeriu împotriva Primarului General al mun. Chișinău, terț ***** cu privire la anularea actului administrativ, obligarea restabilirii în funcție, obligarea achitării salariului pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral. S-a anulat dispoziția nr. 175-dc din 14 mai 2019 a Primarului General interimar al mun. Chișinău cu privire la eliberarea lui Nemerenco Valeriu din funcția de pretor al sectorului Buiucani, cu dispunerea restabilirii lui Nemerenco Valeriu în funcția de pretor al sectorului Buiucani, mun. Chișinău. S-a obligat Primarul General al mun. Chișinău să-i achite lui Nemerenco Valeriu, salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 15 mai 2019 – 3 decembrie 2020. De asemenea, s-a dispus încasarea de la Primarul General al mun. Chișinău în beneficiul lui Nemerenco Valeriu prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Reclamantul a menționat că prin hotărârea judecătorească, de asemenea, s-a dispus ca în partea restabilirii în funcție și achitarea salariului pentru absență forțată de la muncă în mărimea unui salariu, să se execute imediat.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 20 aprilie 2021 s-a admis cererea de apel depusă de Primarul General al municipiului Chişinău și s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020, în partea ce ține de încasarea de la Primarul General al mun. Chișinău în beneficiul lui Nemerenco Valeriu a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și în această parte s-a emis o decizie nouă, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Nemerenco Valeriu împotriva Primarul General al mun. Chișinău, persoană terță ***** cu privire la încasarea prejudiciului moral, s-a declarat inadmisibilă. În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020 s-a menținut.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 august 2021, recursurile depuse de Primarul General al municipiului Chişinău și Nemerenco Valeriu au fost declarate inadmisibile.

Reclamantul a susținut că, ținând cont de faptul că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020, contrar legii, nu a fost executată în termenul indicat de instanță, la data de 26 ianuarie 2021 s-a adresat Primarului general al mun. Chișinău cu o cerere în ordinea art. 356 Codul muncii și art. 256 Cod de procedură civilă, prin care a solicitat executarea hotărârii judecătorești din 03 decembrie 2020 privind restabilirea în funcția de pretor al sect. Buiucani, însă, aceasta a fost respinsă, fără a fi informat despre respectiva decizie a Primarului general al mun. Chișinău.

A relatat că la 09 septembrie 2021, după emiterea încheierii Curții Supreme de Justiție din 11 august 2021, a adresat Primarului general al mun. Chișinău o altă cerere, prin care a solicitat executarea hotărârilor judecătorești și restabilirea în funcția de pretor al sect. Buiucani. Însă, nici de data aceasta Primarul general al mun. Chișinău nu a întreprins măsuri în vederea executării hotărârilor judecătorești. La data de 22 martie

2022 s-a adresat repetat cu cerere privind restabilirea în funcția de pretor al sect. Buiucani.

La 22 martie 2022, Primarul general al mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 429-dc cu privire la revocarea domnului *****din funcția de pretor al sect. Buiucani, invocând drept temei pronunțarea hotărârilor judecătorești de restabilire în funcție a lui Nemerenco Valeriu.

Reclamantul a menționat că la 28 martie 2022, ora 12:00, a fost invitat la Primarul general al mun. Chișinău, Ion Ceban, cu care a avut loc o discuție, în cadrul căreia de asemenea a solicitat restabilirea în funcție, însă, primarul nu i-a prezentat nicio dispoziție privind restabilirea în funcție. Primarul general al mun. Chișinău i-a spus să revină la secția Resurse umane la ora 14:00 și când a revenit la ora 14:35, i s-a prezentat dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 430-dc din 23 martie 2022 „Cu privire la executarea hotărârii judecătorești", prin care s-a dispus restabilirea lui în funcția de pretor al sectorului Buiucani. Tot atunci, la 28 martie 2022, imediat după ce a semnat că a luat cunoștință de dispoziția nr. 430-dc, în incinta primăriei i s-a prezentat și dispoziția nr. 438-dc din 28 martie 2022 a Primarului general al mun. Chișinău „Cu privire la revocarea domnului Valeriu Nemerenco din funcția de pretor al sectorului Buiucani". Pe verso-ul respectivei dispoziții a indicat că nu este de acord cu aceasta.

Nemerenco Valeriu a invocat că dispoziția nr. 438-dc din 28 martie 2022, prin care a fost din nou revocat din funcție, este ilegală, emisă cu încălcarea gravă a legii, fără a fi invocat vreun temei juridic de concediere, motiv din care la 04 aprilie 2022 a contestat-o în instanța de judecată. Iar dispoziția nr. 430-dc din 23 martie 2022 „Cu privire la executarea hotărârii judecătorești", în realitate este o imitare a restabilirii la serviciu, Primarul general al mun. Chișinău nici nu a avut intenția de a executa hotărârile judecătorești privind restabilirea lui în funcția de pretor al sect. Buiucani.

A evidențiat că această concluzie se confirmă și prin faptul că Primarul general al mun. Chișinău nu i-a propus să iasă la serviciu ca pretor al sect. Buiucani și să-și exercite atribuțiile funcționale, adică nu i s-au creat condiții necesare pentru a-și exercita atribuțiile de serviciu ale pretorului. De fapt, astfel de condiții nici nu puteau fi create, deoarece restabilirea în funcția de pretor a coincis cu eliberarea din această funcție, fapt ce denotă că Primarul general nici nu a avut drept scop restabilirea reclamantului în funcție.

Mai mult, așa-numita dispoziție privind restabilirea în funcție a fost nu altceva decât o înșelăciune și un abuz de serviciu al Primarului general al mun. Chișinău, care a avut ca consecințe intimidarea și umilirea reclamantului, afectarea demnității și integrității lui morale.

Prin urmare, reclamantul consideră că hotărârile judecătorești privind restabilirea în funcție nu au fost executate în mod intenționat. Acest fapt se confirmă și prin emiterea la 19 mai 2022 a dispoziției nr. 660-dc privind numirea în funcția de pretor al sect. Buiucani a lui Vasile Moroi, ceea ce reflectă convingător acțiunea vădit ilegală a Primarului general al mun. Chișinău, care în loc să execute efectiv hotărârile judecătorești de restabilire a reclamantului în funcția de pretor, a folosit aceste hotărâri în scopurile

sale meschine, adică pentru a-l elibera din funcția de pretor al sect. Buiucani pe ***** și a instala în această funcție o altă persoană agreată de el – pe Moroi Vasile.

La 04 aprilie 2022, reclamantul Nemerenco Valeriu, în conformitate cu art. 249 Codul administrativ, a depus o cerere la Curtea de Apel Chișinău privind inițierea procedurii de executare, prin care s-a solicitat: executarea hotărârilor judecătorești și restabilirea în funcția de pretor al sect. Buiucani; obligarea Primarului general al mun. Chișinău de a-i achita salariul pentru perioada 15 mai 2019 până la momentul restabilirii efective în funcție; obligarea Primarului general al mun. Chișinău de a-i achita plata suplimentară pentru neexecutarea în termen a hotărârilor judecătorești în mărime de 0,3 la sută din suma neplătită în termen pentru fiecare zi de întârziere, începând cu 20 aprilie 2021 până la momentul restabilirii efective în funcție, conform art. 330 alin. (2) Codul muncii.

Prin încheierea din 04 iulie 2022 Curtea de Apel Chișinău, examinând cererea reclamantului privind inițierea procedurii de executare, a dispus încetarea procedurii de executare din motivul atingerii scopului ei. Instanța a indicat că actul judecătoresc pus spre executare silită, a fost executat benevol de către debitorul Primarul general al mun. Chișinău prin dispoziția nr. 430-dc din 23 martie 2022 și ordinul de plată nr. 266 din 11 martie 2022, prin care i-a fost achitat salariu pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 15 mai 2019 – 03 decembrie 2020.

Reclamantul a contestat această încheiere cu recurs la Curtea Supremă de Justiție și prin decizia din 21 septembrie 2022 recursul a fost admis, cu anularea încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2022 și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău. La moment, cauza se află în examinare la Curtea de Apel Chișinău.

Luând în considerație cele expuse supra, reclamantul a afirmat că Primarul general al mun. Chișinău, începând cu data de 04 decembrie 2020 până în prezent, continuă, contrar legii, să nu execute o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă și încalcă în mod conștient prevederile legislației naționale cu privire la obligativitatea executării hotărârilor judecătorești irevocabile și art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Din cauza neexecutării hotărârilor judecătorești privind restabilirea efectivă în funcția deținută, până la moment nu poate să-și realizeze dreptul la muncă, să-și întrețină familia și să aibă un trai decent.

La acest capitol, reclamantul a indicat că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă, a statuat că dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești în termen rezonabil constituie parte integrantă a dreptului de acces la justiție. În acest sens, Curtea Europeană a subliniat că accesul la justiție semnifică nu doar posibilitatea juridică efectivă de a te adresa unei instanțe judiciare pentru soluționarea unei contestații și obținerea unei satisfacții, ci și dreptul de a cere executarea hotărârii obținute.

A susținut că, urmare a încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, i-a fost cauzat prejudiciu material în mărime totală de 100 330 lei, compus din: concediul anual pentru anii 2020-2022 în sumă de 50 330 lei și prime salariale anuale pentru anii 2020-2022 în sumă de 50 000 lei, precum și prejudiciu moral, pe care îl estimează în valoare de 700 000 lei.

3. Reclamantul a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020, nr. 3-2152/20 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, nr. 3a-785/21, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său a sumei de 100 330 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin neexecutarea hotărârii judecătorești și a sumei de 700 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.
4. Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul a depus cerere de micșorare a cuantumului pretenției cu privire la repararea prejudiciului material, solicitând încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său a sumei de 64 160 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.
5. În motivarea acestei cereri, Nemerenco Valeriu a menționat că potrivit răspunsului Preturii sect. Buiucani, salariul pretorului de sector pentru anul 2022 a fost stabilit în mărime de 18570 lei lunar, iar în perioada anilor 2020-2021 de activitate, pretorul de sector a beneficiat de 3 premii unice în sumă de 24 104 lei, o primă anuală în sumă de 7326 lei și 2 ajutoare materiale în sumă de 32 730 lei.
6. În ședința de judecată reclamantul Nemerenco Valeriu a susținut integral acțiunea și a solicitat admiterea acesteia, din motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată și cererea concretizată.
7. Reprezentantul reclamantului, avocatul Rusu Eugen, în ședința de judecată a susținut acțiunea și a solicitat admiterea integrală a acesteia.
8. În ședința de judecată reprezentantul pârâtului Pantea Daniel nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia, ca neîntemeiată.

În referința depusă la dosar, Ministerul Justiției a invocat că, reieșind din datele prezentate conform raportului motivat, conduita autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești – Primăria, este una conformă cu legislația în vigoare și nu relevă indicii privind lipsa de diligență. Astfel, debitorul procedurii de executare – Primăria mun. Chișinău a întreprins măsurile necesare în sensul executării hotărârii judecătorești, fapt confirmat prin emiterea dispoziției privind restabilirea în funcție. La fel, în sensul executării hotărârii, în beneficiul lui Nemerenco Valeriu a fost achitat salariul pentru absența forțată de la serviciu. Prin urmare, pretenția reclamantului privind neexecutarea hotărârii judecătorești este neîntemeiată. Cât privește pretenția privind repararea prejudiciului material, pârâtul a indicat că reclamantul nu a specificat și justificat prin probe concludente, pertinente, utile și veridice prin ce se manifestă cuantumul sumei solicitate. De asemenea, pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral este neîntemeiată, nejustificată și lipsită de temei.

9. În ședința de judecată reprezentantul intervenientului accesoriu Cebotarescu Cătălina nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia.

În referința depusă la 08 februarie 2023, reprezentantul Primăriei municipiului Chișinău a indicat că prin dispoziția nr. 430-dc din 23 martie 2022 „Cu privire la executarea hotărârii judecătorești”, Valeriu Nemerenco a fost restabilit în funcția de pretor al sectorului Buiucani cu efectuarea calculelor și achitarea sumelor bănești în beneficiul acestuia de către Pretura sect. Buiucani, mun. Chișinău. În corespundere cu

informația prezentată de Pretura sect. Buiucani, mun. Chișinău, prin ordinul de plată nr. 266 din 11 mai 2022, în scopul achitării salariului pentru absența forțată de la muncă lui Valeriu Nemerenco pentru perioada 15 mai 2019 – 03 decembrie 2020 i-a fost calculată suma de 233 231,54 lei, fiind transferată la card suma de 186 771,82 lei. Astfel, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. La caz, pretenția cu privire la repararea prejudiciului material și moral este neîntemeiată și nejustificată, în condițiile în care nu există temeiuri de a se invoca constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020, nr. 3-2152/20 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, nr. 3a-785/21.

**Aprecierea instanţei de judecată :**

10. Audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei și probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le per ansamblu la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial acțiunea depusă de Nemerenco Valeriu, reieșind din următoarele considerente.
11. În cursul examinării cauzei instanţa a constatat că reclamantul Nemerenco Valeriu a activat în funcţia de pretor al sectorului Buiucani mun. Chişinău.
12. Prin dispoziția nr. 175-d din 14 mai 2019 a Primarului general interimar al mun. Chișinău, Ruslan Codreanu, s-a dispus eliberarea lui Nemerenco Valeriu din funcția de pretor al sectorului Buiucani din data de 15 mai 2019, conform art. 22 alin. (3) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, art. 20 alin. (1), (4) din Legea nr. 136 din 17 iunie 2016 privind statutul municipiului Chișinău.
13. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020 a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Nemerenco Valeriu împotriva Primarului General al mun. Chișinău, terț ***** cu privire la anularea actului administrativ, obligarea restabilirii în funcție, obligarea achitării salariului pentru absența forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral. S-a anulat dispoziția nr. 175-dc din 14 mai 2019 a Primarului General interimar al mun. Chișinău cu privire la eliberarea lui Nemerenco Valeriu din funcția de pretor al sectorului Buiucani, cu dispunerea restabilirii lui Nemerenco Valeriu în funcția de pretor al sectorului Buiucani, mun. Chișinău. S-a obligat Primarul General al mun. Chișinău să-i achite lui Nemerenco Valeriu salariul pentru absența forțată de la muncă pentru perioada 15 mai 2019 – 03 decembrie 2020. De asemenea, s-a dispus încasarea de la Primarul General al mun. Chișinău în beneficiul lui Nemerenco Valeriu prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 26-32).
14. În hotărâre s-a menţionat că se execută imediat în partea restabilirii în funcție și achitării salariului pentru absență forțată de la muncă, în mărimea unui salariu.

15. Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 20 aprilie 2021 s-a admis cererea de apel depusă de Primarul General al municipiului Chişinău și s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020, în partea ce ține de încasarea de la Primarul General al mun. Chișinău în beneficiul lui Nemerenco Valeriu a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și în această parte s-a emis o decizie nouă, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Nemerenco Valeriu împotriva Primarul General al mun. Chișinău, persoană terță ***** cu privire la încasarea prejudiciului moral, s-a declarat inadmisibilă. În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020 s-a menținut (f.d. 33-47).
16. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 11 august 2021, recursurile depuse de Primarul General al municipiului Chișinău și Nemerenco Valeriu au fost declarate inadmisibile (f.d. 48-53).
17. La data de 26 ianuarie 2021, Nemerenco Valeriu s-a adresat Primarului general al mun. Chișinău cu o cerere în ordinea art. 356 Codul muncii și art. 256 Cod de procedură civilă, prin care a solicitat executarea hotărârii judecătorești din 03 decembrie 2020 privind restabilirea în funcția de pretor al sect. Buiucani (f.d. 54-55). La cerere nu a primit răspuns.
18. La 09 septembrie 2021, după emiterea încheierii Curții Supreme de Justiție din 11 august 2021, reclamantul s-a adresat Primarului general al mun. Chișinău cu o altă cerere, prin care a solicitat executarea hotărârilor judecătorești și restabilirea în funcția de pretor al sect. Buiucani (f.d. 56-58). Însă, nici de data aceasta Primarul general al mun. Chișinău nu a întreprins măsuri în vederea executării hotărârilor judecătorești.
19. La data de 22 martie 2022 s-a adresat repetat cu cerere privind restabilirea în funcția de pretor al sect. Buiucani (f.d. 59-60).
20. La 22 martie 2022, Primarul general al mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 429-dc „Cu privire la revocarea domnului *****din funcția de pretor al sect. Buiucani”, invocându-se drept temei pronunțarea hotărârilor judecătorești de restabilire în funcție a lui Nemerenco Valeriu (f.d. 61).
21. Prin dispoziția Primarului general al mun. Chișinău nr. 430-dc din 23 martie 2022 „Cu privire la executarea hotărârii judecătorești”, s-a dispus restabilirea lui Nemerenco Valeriu în funcția de pretor al sectorului Buiucani şi efectuarea de către Pretura sect. Buiucani a calculului şi achitarea sumelor băneşti în beneficiul lui Nemerenco Valeriu, în conformitate cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020, cu modificările operate prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 20 aprilie 2021 (f.d. 62-63).
22. Reclamantul a luat cunoştinţă de această dispoziţie la data de 28 martie 2022, conform semnăturii aplicate pe verso-ul actului administrativ (f.d. 62, verso).
23. La 28 martie 2022, Primarul general al mun. Chișinău a emis dispoziția nr. 438-dc din 28 martie 2022 „Cu privire la revocarea domnului Valeriu Nemerenco din funcția de pretor al sectorului Buiucani” (f.d. 64-65). Pe verso-ul respectivei dispoziții reclamantul a indicat că a luat cunoştinţă la 28 martie 2022 şi că nu este de acord cu aceasta.

24. Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, Nemerenco Valeriu a solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020, nr. 3-2152/20 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, nr. 3a-785/21, încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său a sumei de 64 160 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a sumei de 700 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.
25. Conform art. 2 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti poate adresa în instanţă de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condiţiile stabilite de prezenta lege şi de legislaţia procesuală civilă.

Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului.

Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară indiferent de vinovăţia instanţei de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătoreşti sau a instituţiei de stat debitoare.

Prejudiciul cauzat de o autoritate publică sau de o autoritate căreia statul i-a delegat atribuţii de autoritate publică prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se repară de către stat. Reparaţia prejudiciului se face de la bugetul de stat.

După repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, statul are drept de regres faţă de persoana vinovată.

Mărimea reparaţiei prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti se stabileşte de instanţa de judecată în fiecare caz în parte, în funcţie de circumstanţele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum şi de pretenţiile invocate de reclamant, de complexitatea cauzei, de comportamentul reclamantului, de conduita organului de urmărire penală, a instanţei de judecată şi a autorităţilor relevante, de durata încălcării şi de importanţa procesului pentru reclamant.

Organul care reprezintă statul în instanţă de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiţiei.

26. Conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului

la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiţiei, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

27. În conformitate cu art. 255 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească se execută, în modul stabilit de lege, după ce rămâne definitivă, cu excepția cazurilor de executare imediată după pronunțare.
28. În conformitate cu art. 256 alin. (2) Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească privind reintegrarea în serviciu a salariatului concediat sau transferat nelegitim urmează a fi executată imediat.
29. De asemenea, conform art. 356 alin. (1) și (2) Codul muncii, angajatorul este obligat să execute imediat, conform Codului de procedură civilă, hotărârea (decizia) instanței de judecată despre restabilirea drepturilor salariatului ce decurg din raporturile de muncă şi din alte raporturi legate nemijlocit de acestea. Neexecutarea actelor judecătorești indicate la alin.(1) atrage efectele prevăzute de Codul de executare.
30. Conform art. 70 alin. (1) Cod de executare, documentul executoriu va fi executat în termenul indicat în el sau, în cazul, în care nu este indicat, întru-un termen rezonabil.
31. Potrivit art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.
32. Art. 6 § 1 protejează punerea în aplicare a hotărârilor judecătorești definitive și obligatorii (și nepunerea în aplicare a hotărârilor care pot fi supuse controlului celor mai înalte instanțe (Ouzounis și alții împotriva Greciei, pct. 21).
33. Astfel, dreptul la executarea deciziilor judiciare definitive și cu caracter obligatoriu, indiferent de tipul jurisdicției, face parte integrantă din „dreptul la o instanță”. În caz contrar, garanțiile art. 6 § 1 din Convenție ar fi lipsite de orice efect util.
34. Dreptul la executarea deciziilor judiciare are și mai multă importanță în contextul contenciosului administrativ (Sharxhi și alții împotriva Albaniei, pct. 92). Într-adevăr, prin introducerea unei acțiuni în anulare în fața celei mai înalte jurisdicții administrative a statului, justițiabilul dorește nu doar anularea actului în litigiu, ci, mai ales, eliminarea efectelor acestuia. Protecția efectivă a justițiabilului și restabilirea legalității implică așadar obligația administrației de a executa hotărârea (Hornsby împotriva Greciei, pct. 41; Kyrtatos împotriva Greciei, pct. 31-32). Astfel, dacă o întârziere în executarea unei hotărâri definitive poate fi justificată în anumite circumstanțe, ar trebui să nu fie de natură să afecteze dreptul justițiabilului la punerea acesteia în aplicare (Bourdov împotriva Rusiei, pct. 35-37).
35. Deci, executarea hotărârii trebuie să fie completă, perfectă și nu parțială (Matheus împotriva Franței, pct. 58; Sabin Popescu împotriva României, pct. 68-76) și nu poate fi împiedicată, anulată sau întârziată în mod excesiv (Immobiliare Saffi împotriva Italiei, pct. 74).

36. La judecarea cauzelor privind încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, instanţa urmează să ţină cont de caracterul obligaţiei de executare şi importanţa pentru creditorul executării (miza pentru reclamant). În materia executărilor obligaţiilor cu privire la drepturi sociale inerente persoanei (de ex. dreptul la muncă, salarii; pensii; compensaţii sociale; etc.) sau unele drepturi inerente unui trai decent (de ex. acordarea de spaţii locative; evacuare; etc.) aprecierea prejudiciilor morale va fi ghidată de unele standarde mai ridicate.
37. La fel, este necesar de a fi identificată calitatea debitorului executării şi anume, dacă debitorul este o autoritate de stat sau un terţ privat. În raport cu acest criteriu se va aprecia comportamentul părţilor la procedurile de executare.
38. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a declarat cu rol de principiu că administraţia constituie un element al statului de drept, interesul său fiind identic cu cel al unei bune administrări a justiţiei. Dacă administraţia refuză sau omite să execute o hotărâre judecătorească ori întârzie în executarea acesteia, garanţiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, de care a beneficiat justiţiabilul în faţa instanţelor judecătoreşti, îşi pierd orice raţiune de a fi.
39. La cazul prezentei speţe, instanţa de judecată constată că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020, prin care s-a anulat dispoziția nr. 175-dc din 14 mai 2019 a Primarului General interimar al mun. Chișinău cu privire la eliberarea lui Nemerenco Valeriu din funcția de pretor al sectorului Buiucani şi s-a dispus restabilirii acestuia în funcția de pretor al sectorului Buiucani, mun. Chișinău, nu a fost executată până în prezent, deşi, conform legii, urma a fi executată imediat, precum este menţionat şi în actul judecătoresc.
40. Instanţa nu poate reţine argumentele pârâtului şi ale intervenientului accesoriu precum că hotărârea judecătorească a fost executată prin emiterea de către Primarul general al mun Chişinău a dispoziției nr. 430-dc din 23 martie 2022 „Cu privire la executarea hotărârii judecătorești”, prin care s-a dispus restabilirea lui Valeriu Nemerenco în funcția de pretor al sectorului Buiucani. Or, în realitate, reclamantul nu a fost restabilit în funcţia deţinută anterior, în aceeaşi zi când i-a fost adusă la cunoştinţă dispoziţia nr. 430-dc din 23 martie 2022, fiindu-i comunicată şi dispoziţia nr. 438-dc din 28 martie 2022 a Primarului general al mun. Chișinău „Cu privire la revocarea domnului Valeriu Nemerenco din funcția de pretor al sectorului Buiucani”.
41. Prin urmare, instanţa constată că nu a avut loc o executare efectivă a hotărârii judecătoreşti, iar simpla emitere a dispoziţiei cu privire la restabilirea în funcţie şi aducerea la cunoştinţă reclamantului, nu echivalează cu executarea hotărârii judecătoreşti irevocabile, or, emiterea dispoziţiei nr. 430-dc din 23 martie 2022 de fapt nu a produs niciun efect, reclamantul nu a activat nicio zi în funcţia restabilită, actul administrativ respectiv nefiind realizat în mod efectiv.
42. După cum s-a menţionat supra, executarea hotărârii trebuie să fie completă, perfectă și nu parțială, fapt ce nu a fost realizat în speţă.
43. Or, nu au fost demonstrate acțiuni ale autorității publice locale întreprinse în scopul executării documentului executoriu, prin ce se denotă indubitabil o atitudine contrară drepturilor și intereselor lui Nemerenco Valeriu din partea debitorului procedurii de

executare, care reprezintă o autoritate publică.

44. În acest sens, se reţine jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului şi anume hotărârea din 27 februarie 2018 (cererea nr. 1085/10), în cauza Guja versul Republica Moldova, unde reclamantul s-a plâns în faţa Curţii Europene pe faptul că autorităţile doar au mimat executarea hotărârii privind restabilirea sa în funcție, ca ulterior iarăși să-l concedieze. Curtea a constatat că, în pofida alegației de a executa hotărârea sa anterioară, Guvernul Moldovei nu a intenţionat niciodată să-l restabilească cu adevărat pe reclamant. În realitate, cea de-a doua concediere a fost măsură punitivă ca răspuns pentru divulgarea unor informații de interes public în 2003. Respectiv, restabilirea reclamantului la serviciu nu a fost veritabilă, în condiţiile în care reclamantului i-a fost prezentat un ordin de restabilire în funcţie, însă, la scurt timp, acesta a fost iarăşi demis, fiindu-i adus la cunoştinţă conţinutul ordinului de demisie.
45. În asemenea circumstanţe, instanţa de judecată ajunge la concluzia că a fost încălcat dreptul lui Nemerenco Valeriu la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021, întrucât materialele cauzei atestă cert că actele judecătoreşti nu sunt executate până în prezent.
46. Conform art. 5 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, instanţa de judecată decide asupra acordării unei satisfacţii echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum şi a costurilor şi a cheltuielilor de judecată.
47. În sensul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011, prejudicii cu titlu material ar putea să apară exclusiv atunci când există o legătură de cauzalitate între pretinsa violare a dreptului la durata rezonabilă a procedurilor şi pierderi materiale datorită imposibilităţii de a se folosi de drepturi pecuniare sau de a se bucura de fructele acestora (Cravcenco; Boboc, etc.). În cazul încălcării duratei rezonabile a executării, atunci când există o hotărâre judecătorească definitivă considerată un bun în sensul Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenţie, dacă hotărârea poate fi evaluată din punct de vedere patrimonial, prejudiciul cu titlu material poate fi evoluat şi el.
48. La caz, Nemerenco Valeriu a solicitat încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său a sumei de 64 160 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, indicând că prejudiciul material este compus din sumele neplătite pentru concediul anual pentru anii 2020-2022 și primele salariale anuale pentru anii 2020-2022.
49. În motivarea acestei pretenţii, Nemerenco Valeriu a făcut referire doar la răspunsul Preturii sect. Buiucani, potrivit căruia salariul pretorului de sector pentru anul 2022 a fost stabilit în mărime de 18570 lei lunar, iar în perioada anilor 2020-2021 de activitate, pretorul de sector a beneficiat de 3 premii unice în sumă de 24 104 lei, o primă anuală în sumă de 7326 lei și 2 ajutoare materiale în sumă de 32 730 lei.
50. Instanţa consideră că pretenţia cu privire la repararea prejudiciului material este neîntemeiată şi pasibilă de a fi respinsă, deoarece reclamantul nu a prezentat în acest

sens probe pertinente şi concludente cu privire la întinderea prejudiciului material şi nu a motivat şi demonstrat legătura de cauzalitate între pretinsa violare a dreptului la durata rezonabilă a procedurilor şi pierderile materiale. Conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti şi suportarea costurilor şi cheltuielilor de judecată, îi revine reclamantului.

51. Cu referire la prejudiciul moral, instanţa de judecată reţine că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echităţii, care exprimă că indemnizaţia trebuie să prezinte o justă şi integrală despăgubire.
52. Potrivit jurisprudenţei CtEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu şi nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor şi nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.
53. La determinarea cuantumului prejudiciului moral urmează să se respecte criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale şi echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, ca astfel să fie menținut echilibrul între daunele efectiv pricinuite şi suma acordată.
54. Instanţa consideră că suma de 100 000 de lei pentru repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătoreşti, constituie o satisfacției echitabilă a despăgubirilor, în speţă fiind afectat dreptul la muncă al reclamantului, drept fundamental al omului consfinţit de Constituţia Republicii Moldova în art. 43, conform căruia orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiţii echitabile şi satisfăcătoare de muncă, precum şi la protecţia împotriva şomajului.
55. Dreptul la muncă şi dreptul la protecţia muncii pot fi considerate ca drepturi economice fundamentale ale omului prin faptul că anume aceste drepturi fac posibilul ca persoana, intrând în raporturi juridice cu angajatorul în baza prestării anumitor servicii pentru care este remunerat cu un salariu, să-şi sporească bunăstarea sa economică şi socială. Dreptul la muncă poate fi privit ca un element constitutiv al demnităţii umane, ce contribuie la posibilitatea de a obţine compensaţii, ceea ce duce la stabilirea unui standard adecvat de viaţă.
56. Respectiv, în cazul dat, miza pentru reclamant în obținerea executării hotărârilor judecătoreşti reprezintă în sine o importanță sporită pentru Nemerenco Valeriu, în materia executărilor obligaţiilor cu privire la drepturi sociale inerente persoanei, aprecierea prejudiciilor morale fiind ghidată de standarde mai ridicate.
57. Totodată, nu pot fi reţinute argumentele reclamantului precum că suma de 700 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru suferințele suportate este reală şi echitabilă, deoarece aceasta este vădit disproporțională şi excesivă, nefiind în relaţie de proporționalitate cu gravitatea suferinţelor psihice suportate.

58. Din considerentele menţionate, instanţa de judecată a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea civilă depusă de Nemerenco Valeriu către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil.
59. În conformitate cu prevederile Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătoreşti, art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

**H O T Ă R Ă Ş T E :**

Se admite parțial acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nemerenco Valeriu către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău privind constatarea încălcării dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului la executarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil.

Se constată încălcarea dreptului lui Nemerenco Valeriu la executarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021.

Se încasează din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Nemerenco Valeriu suma de 100 000 lei (una sută mii lei) cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin neexecutarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 03 decembrie 2020 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2021.

În rest, pretenția privind repararea prejudiciului moral cauzat prin neexecutarea hotărârii judecătorești în partea ce excede suma adjudecată și pretenția privind repararea prejudiciului material, se resping ca neîntemeiate.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/.

Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici